

Zapojení ČR do systému obrany proti balistickým raketám – pohled veřejnosti

Základní údaje o výzkumu:

- zadavatel výzkumu:

- koncepce, analýza:

- sběr dat (dotazování):

- terénní sběr dat:

od 21. 9. do 2. 10. 2006 (před testem KLDR)

1021 respondentů starších 18 let

kvótní výběr podle věku, pohlaví, vzdělání,
kraje a velikosti místa bydliště

Cíle projektu

- **analýza postojů české společnosti k možnostem zapojení ČR do systému obrany proti balistickým raketám v širším kontextu hodnocení bezpečnosti a možných globálních bezpečnostních hrozeb**
- **bezpečnostní rámec přesahoval čistě vojenská rizika**
- **perspektiva národní bezpečnosti ČR a jejího optimálního zajištění**

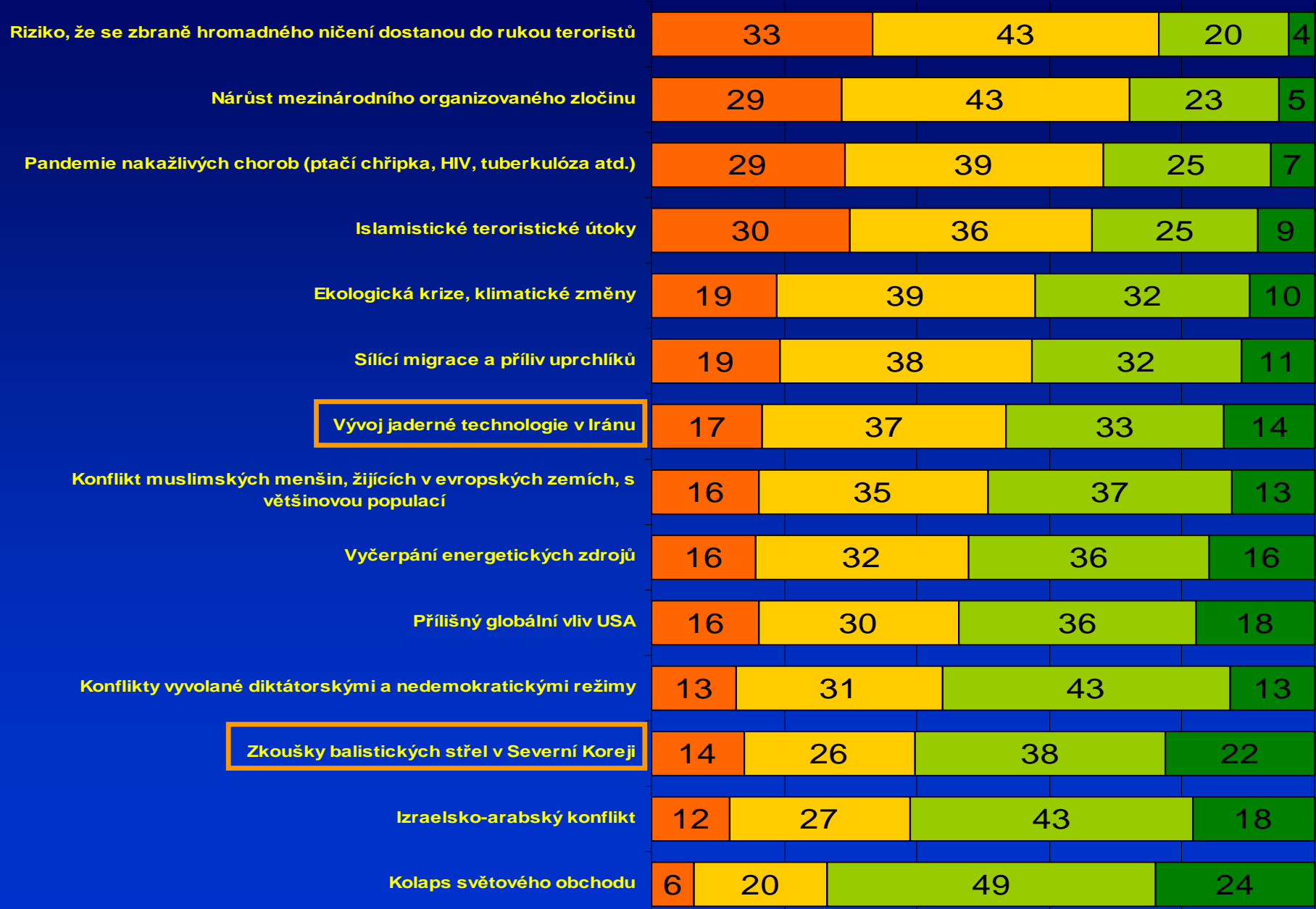
STRUKTURA ZÁKLADNÍCH VÝSLEDKŮ

- **percepce bezpečnostních rizik**
- **možnosti obrany, role ČR v této obraně**
- **partneři obrany**
- **pozitiva a negativa možného přijetí projektu na území ČR**
- **informovanost o systému a projektu obrany proti balistickým raketám**
- **kdo má o participaci ČR rozhodovat**
- **jak se má ČR rozhodnout?**

1. Percepce bezpečnostních rizik

Ohrožení následujícími událostmi a procesy

■ určitě ano
 ■ spíše ano
 ■ spíše ne
 ■ určitě ne

Kterou ze jmenovaných hrozeb je podle Vás třeba považovat za prioritní?

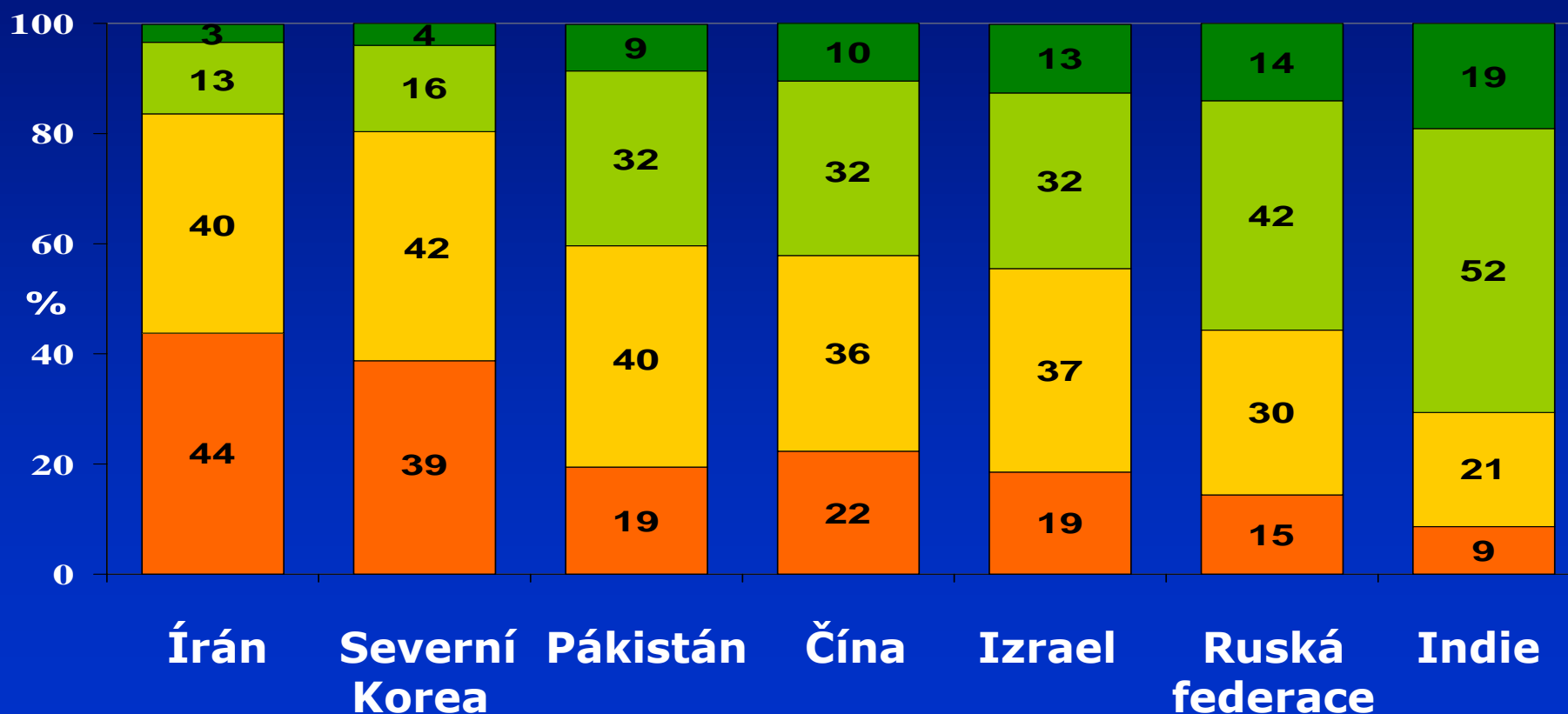

- **tři typy ohrožení:**
 - **externí vojenská ohrožení**
 - **vnitřní rizika**
 - **ekologicko-civilizační rizika**
- **Irán a Severní Korea (součást externích vojenských ohrožení) představují pro občany ČR bezpečnostní hrozbu, nikoliv však prioritní**
 - **za prioritní je označilo méně než 3 % lidí**
- **rizika jaderného programu Iránu a balistických zkoušek Severní Koreje jsou ale vnímána jako prioritní v kontextu dalších zemí, které disponují ZHN**

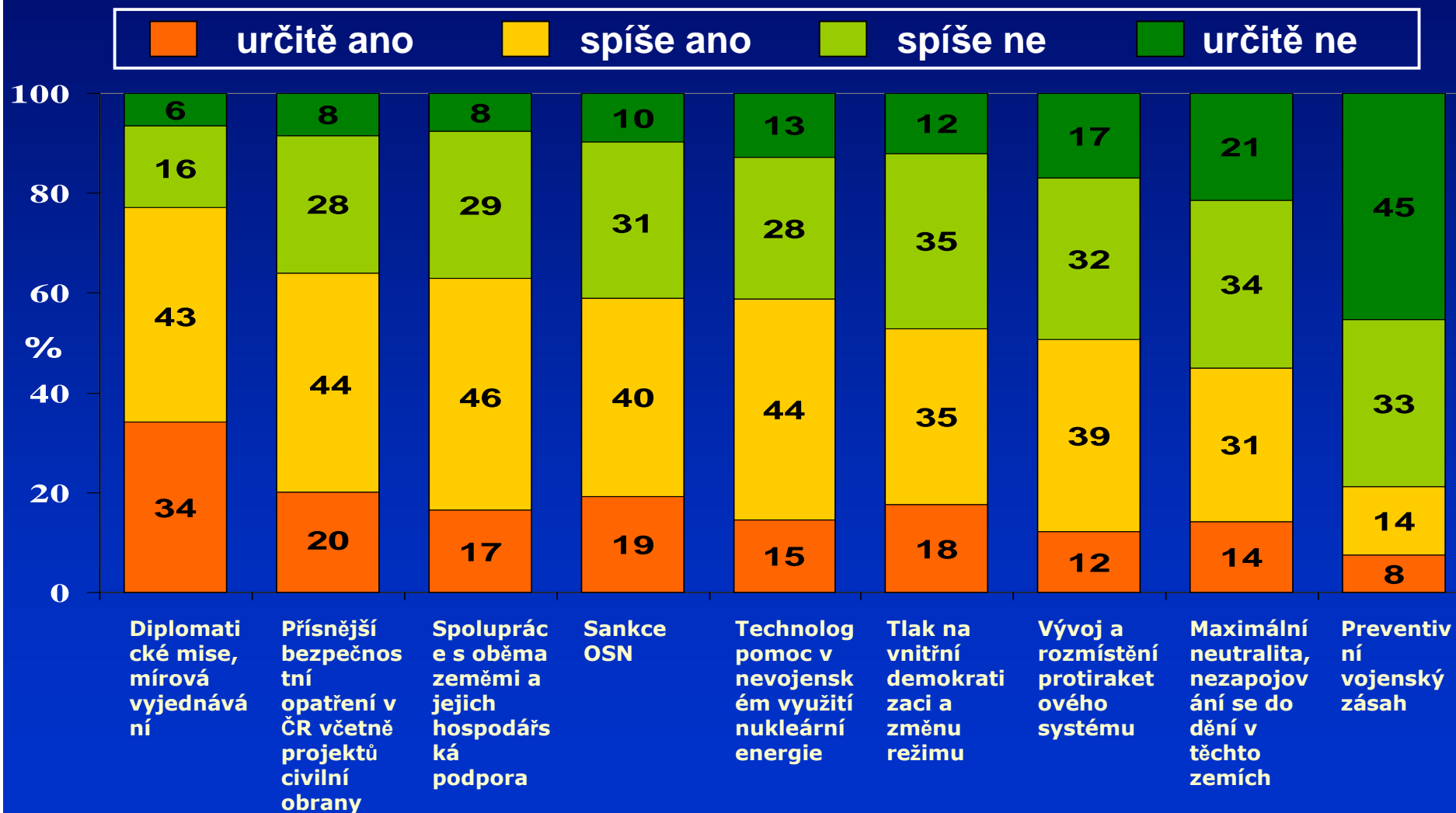
Do jaké míry představují, podle Vás, jaderné zbraně v rukou následujících zemí mezinárodní hrozbu

určitě ano spíše ano spíše ne určitě ne

2. Možnosti obrany, role ČR

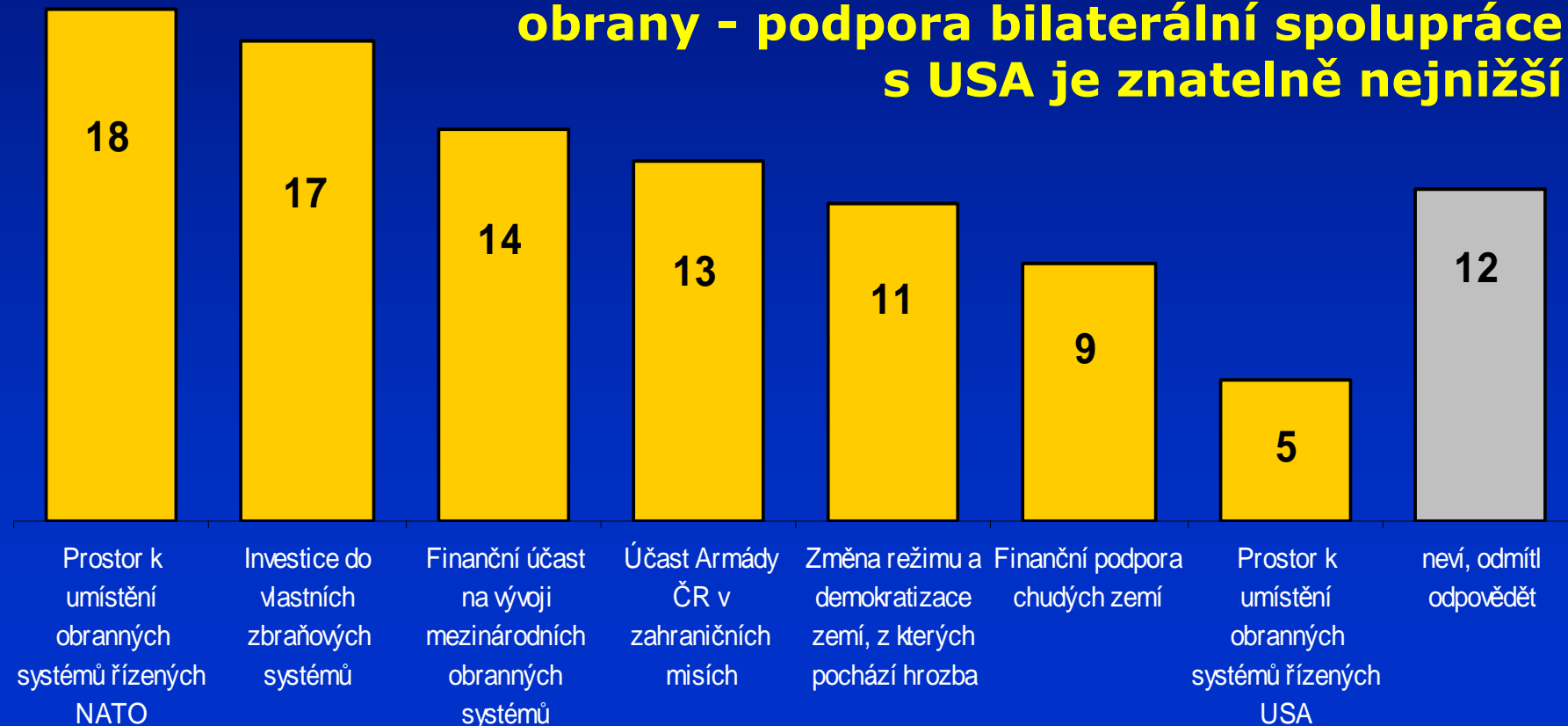
Do jaké míry jsou účinné následující možnosti obrany proti hrozbám, které představují Irán a Severní Korea?

- **tři skupiny bezpečnostních nástrojů:**
 - kooperativní, aktivní diplomatická a hospodářská politika
 - pro-demokratizační zahraniční politika, vůči původcům rizik (anti-izolacionismus)
 - vojenská řešení
- **protiraketový systém není považován za prioritní nástroj řešení bezpečnostní hrozby ze Severní Koreje, Iránu (hospodářsko-diplomatický tlak; demokratizace a změna režimu)**
- **system obrany proti balistickým raketám je vnímán jako součást vojenských řešení**
- **vojenská řešení jsou hodnocena jako krajní, použitelná až po nevojenských metodách**
- **představa zapojení ČR odpovídá konceptu vícedimenzionálního mezinárodního postupu**

Způsob zapojení ČR do zajištění mezinárodní a evropské bezpečnosti považujete za nejefektivnější? (pouze jedna volba v %)

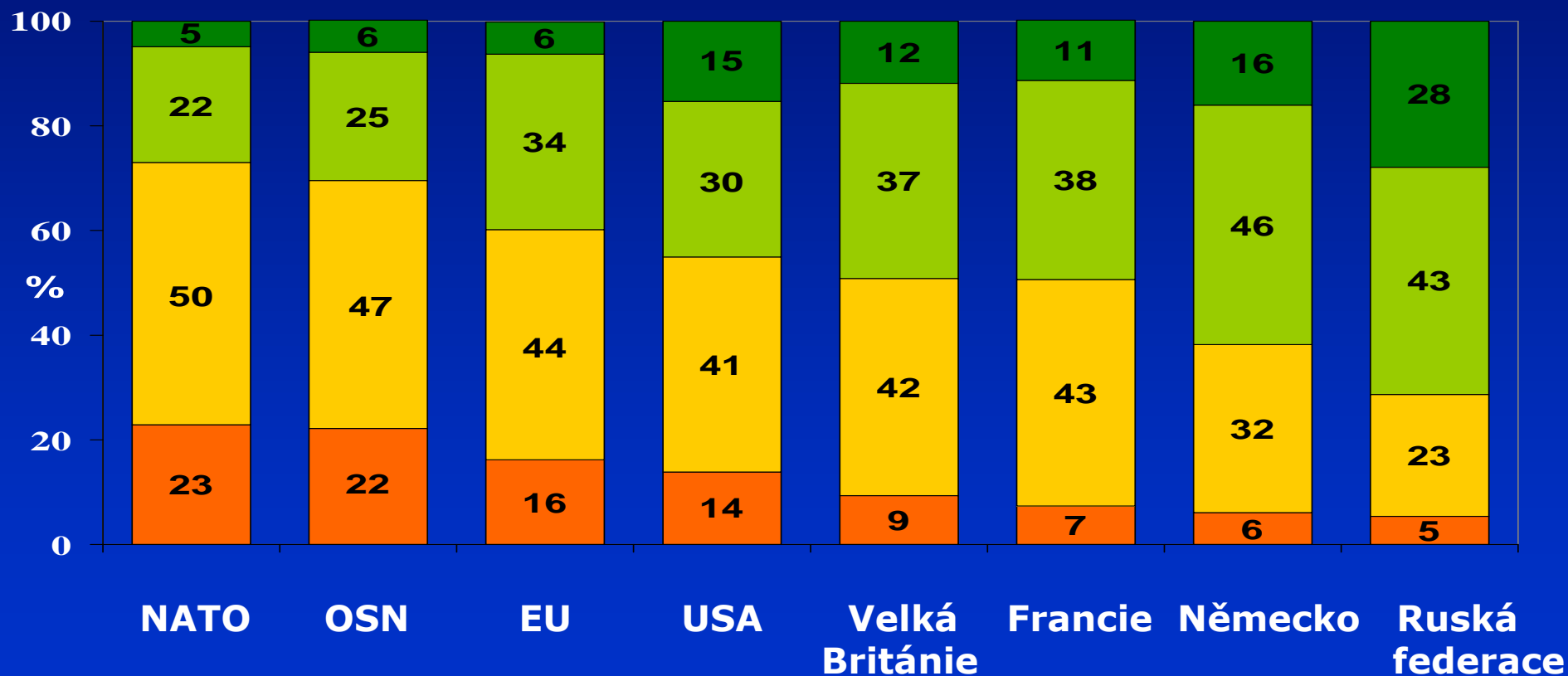
- česká veřejnost není naladěna pasivně či izolacionisticky, neodmítá spoluúčast
- důraz na multilaterálnost, systém kolektivní obrany - podpora bilaterální spolupráce s USA je znatelně nejnižší

3. Partneři obrany

Do jaké míry důvěřujete následujícím organizacím a státům z hlediska jejich schopnosti čelit mezinárodním bezpečnostním hrozbám?

určitě ano spíše ano spíše ne určitě ne

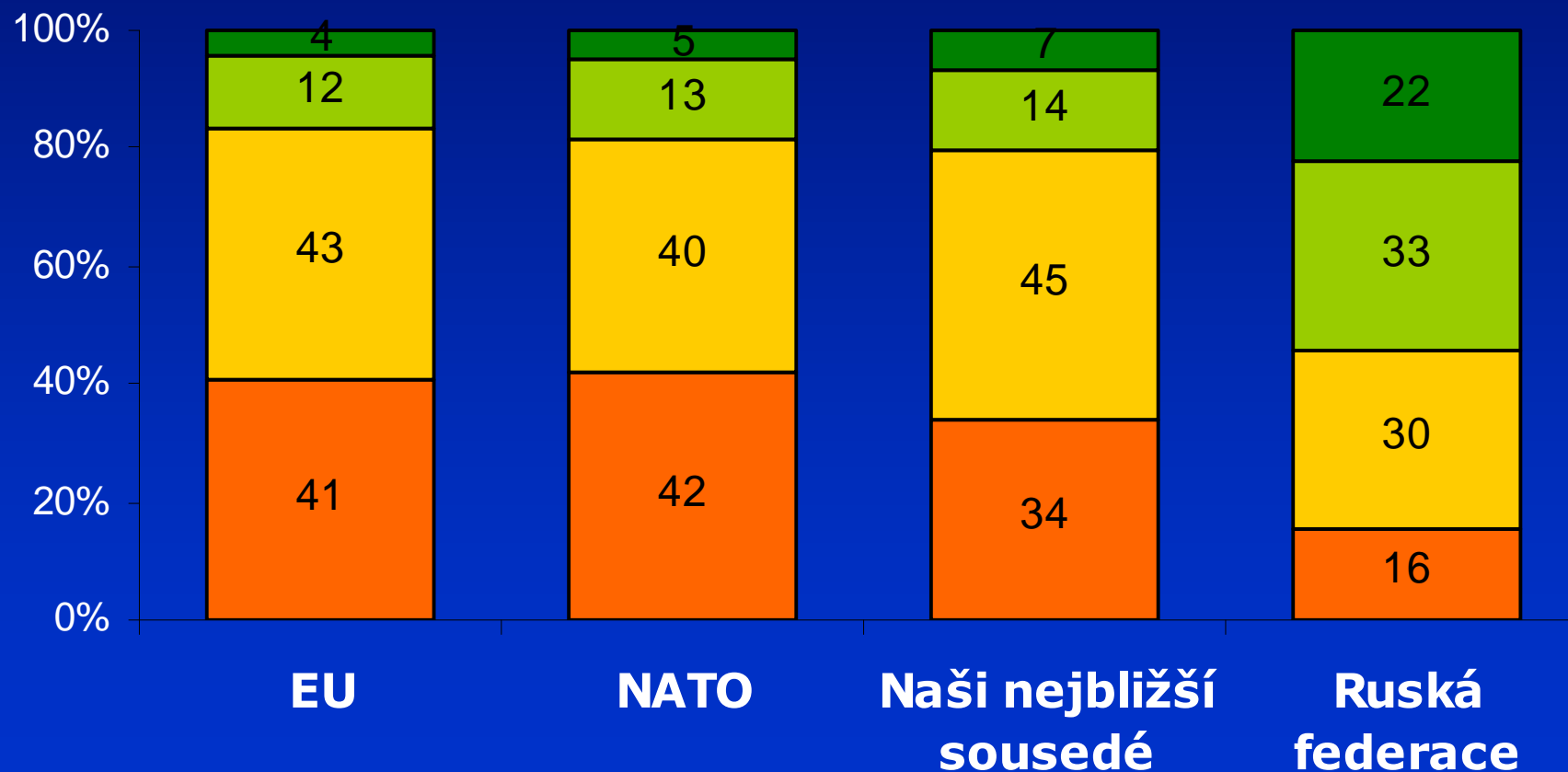

- **silný důraz především na nadnárodní instituce, inklinace ke kolektivní obraně a bezpečnosti**
- **s členstvím v NATO v ČR spokojeno více než 71 % občanů, což je evropský nadprůměr**
- **USA nejsou unilaterálně bezproblémovým aktérem v oblasti obrany před globálními hrozbami, nebyl však identifikován silný antiamerikanismus**
- **hledisko kolektivní obrany a bezpečnosti je zásadní i z hlediska projektu protiraketové obrany**

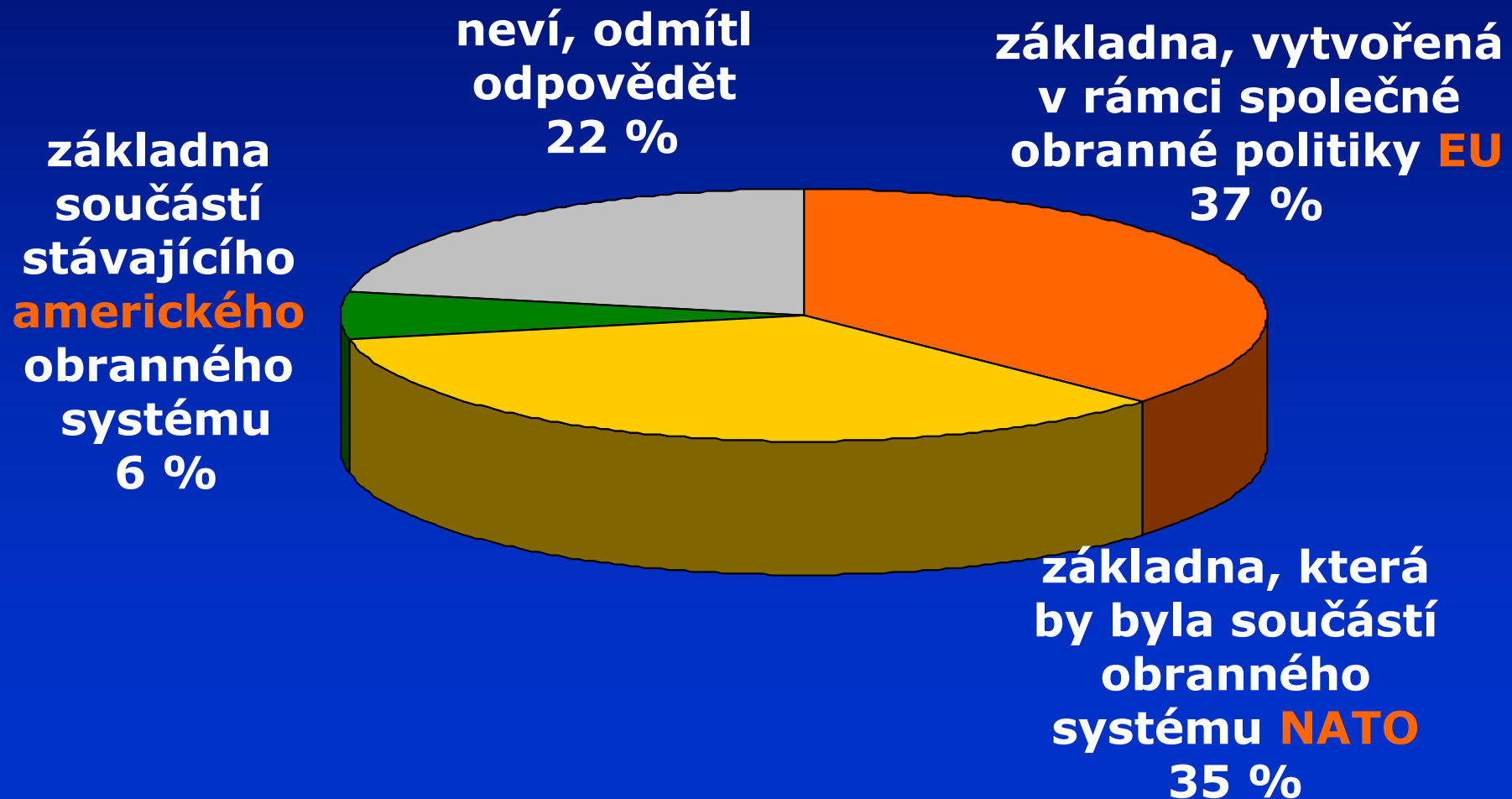

Do jaké míry je podle Vašeho názoru potřeba brát při rozhodování o umístění systému v úvahu i zájmy a postoje následujících států a organizací?

určitě ano spíše ano spíše ne určitě ne

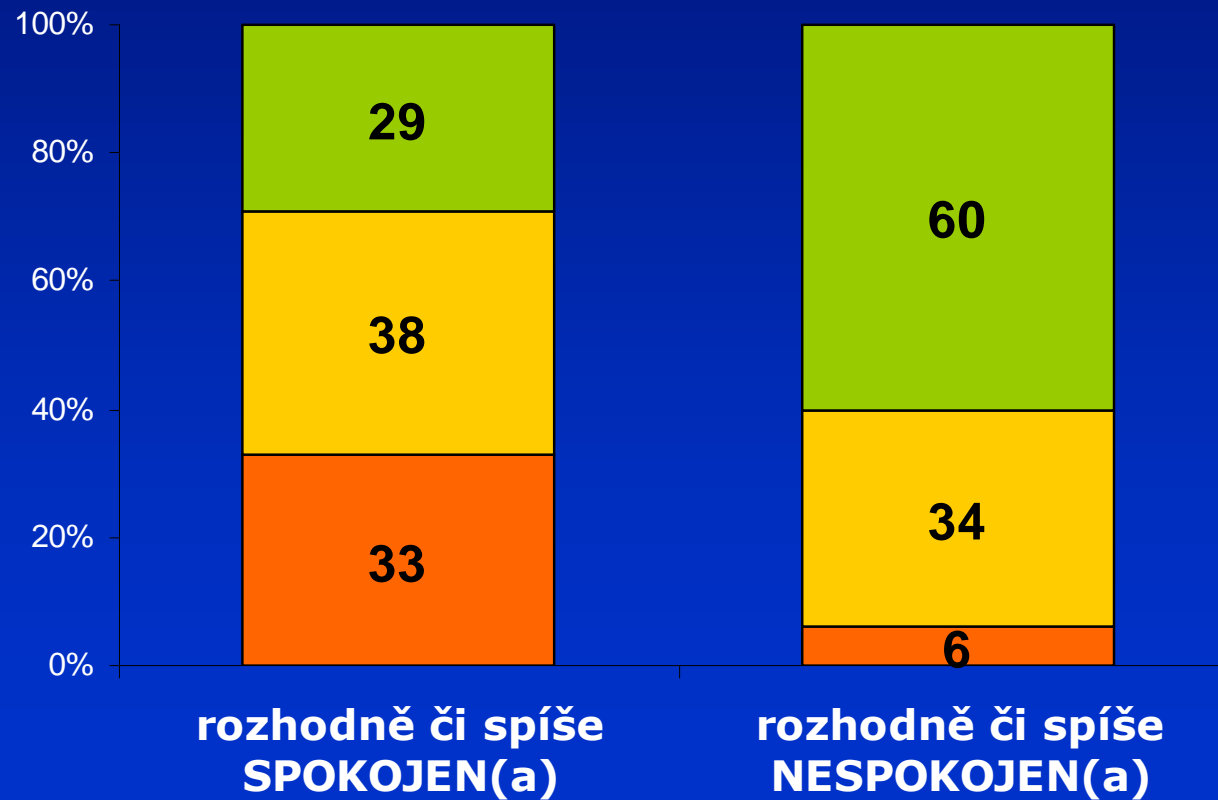

Kterou z následujících možností byste preferoval(a)?

Postoj k základně v závislosti na spokojenosti se členstvím v NATO

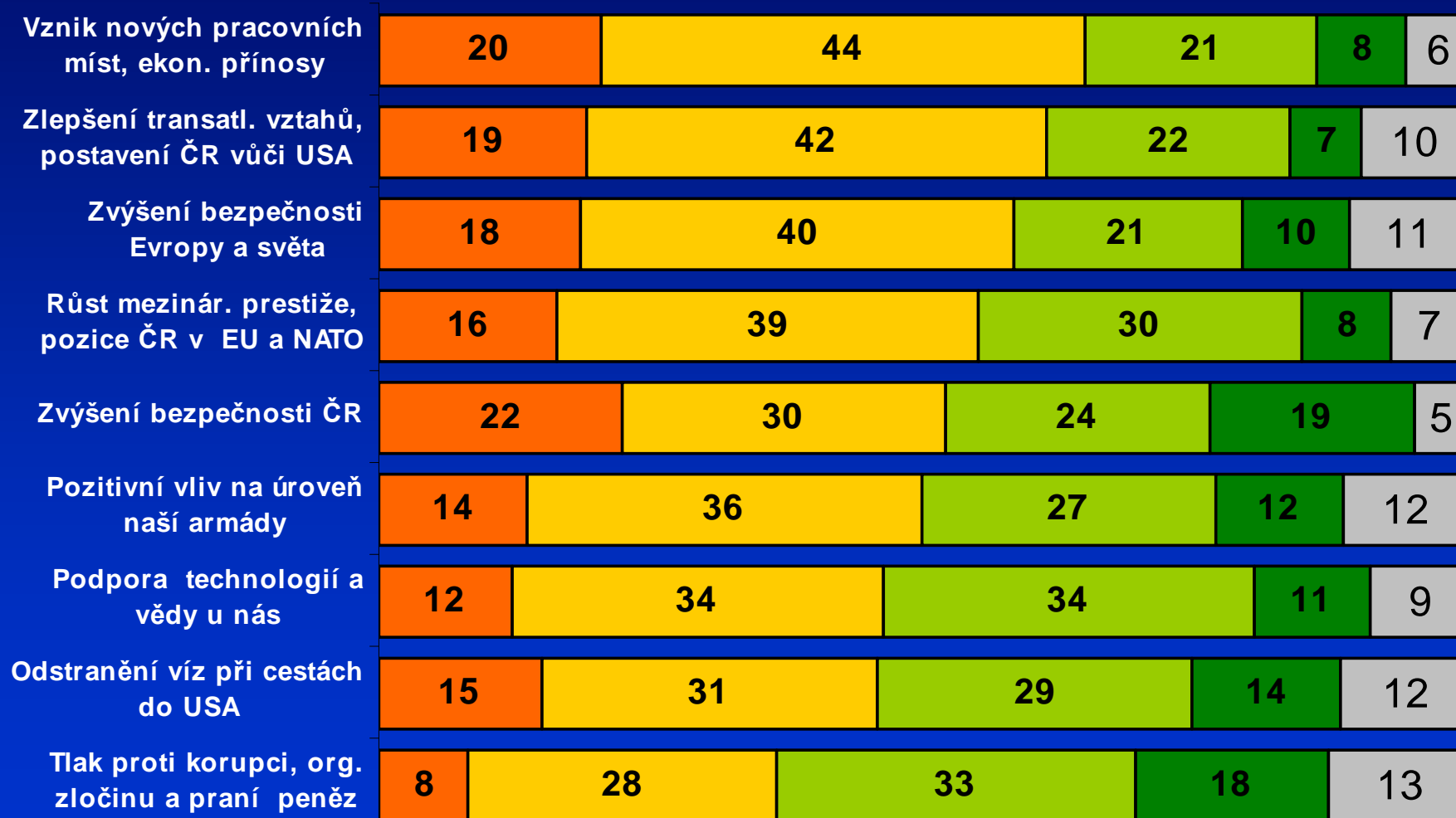
- proti umístění jakékoli části am. systému u nás
- pro upřítomnost pouze radarového systému, bez raket
- pro umístění am. protiraketového systému u nás

4. Pozitiva a negativa možného přijetí projektu na území ČR

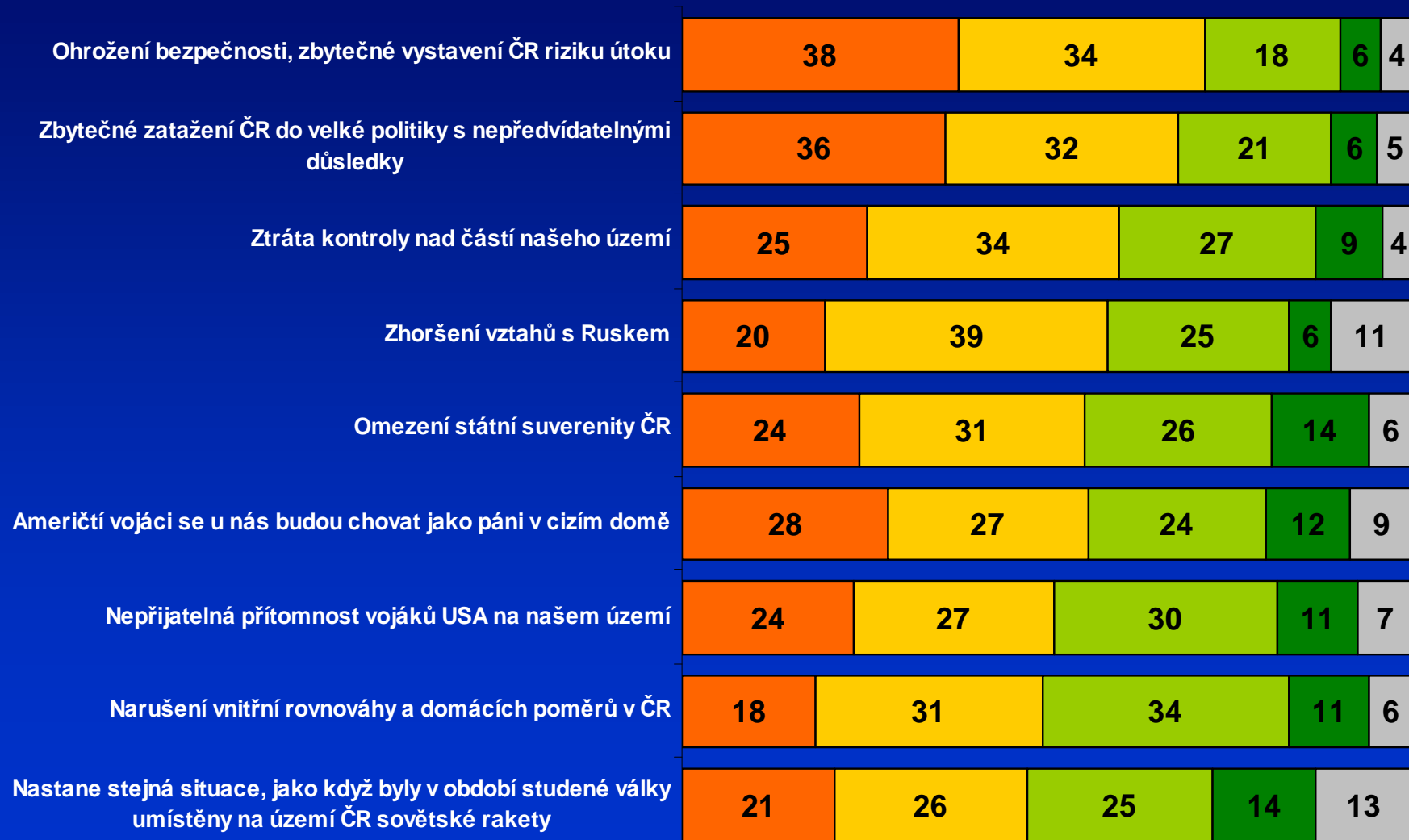
POZITIVA – důsledky umístění protiraketového systému na naše území

■ určitě ano
 ■ spíše ano
 ■ spíše ne
 ■ určitě ne
 ■ neví

NEGATIVA - důsledky umístění protiraketového systému na naše území

■ určitě ano
 ■ spíše ano
 ■ spíše ne
 ■ určitě ne
 ■ neví

Cost-benefit analýza přínosů a rizik participace ČR pro kolektivní bezpečnost

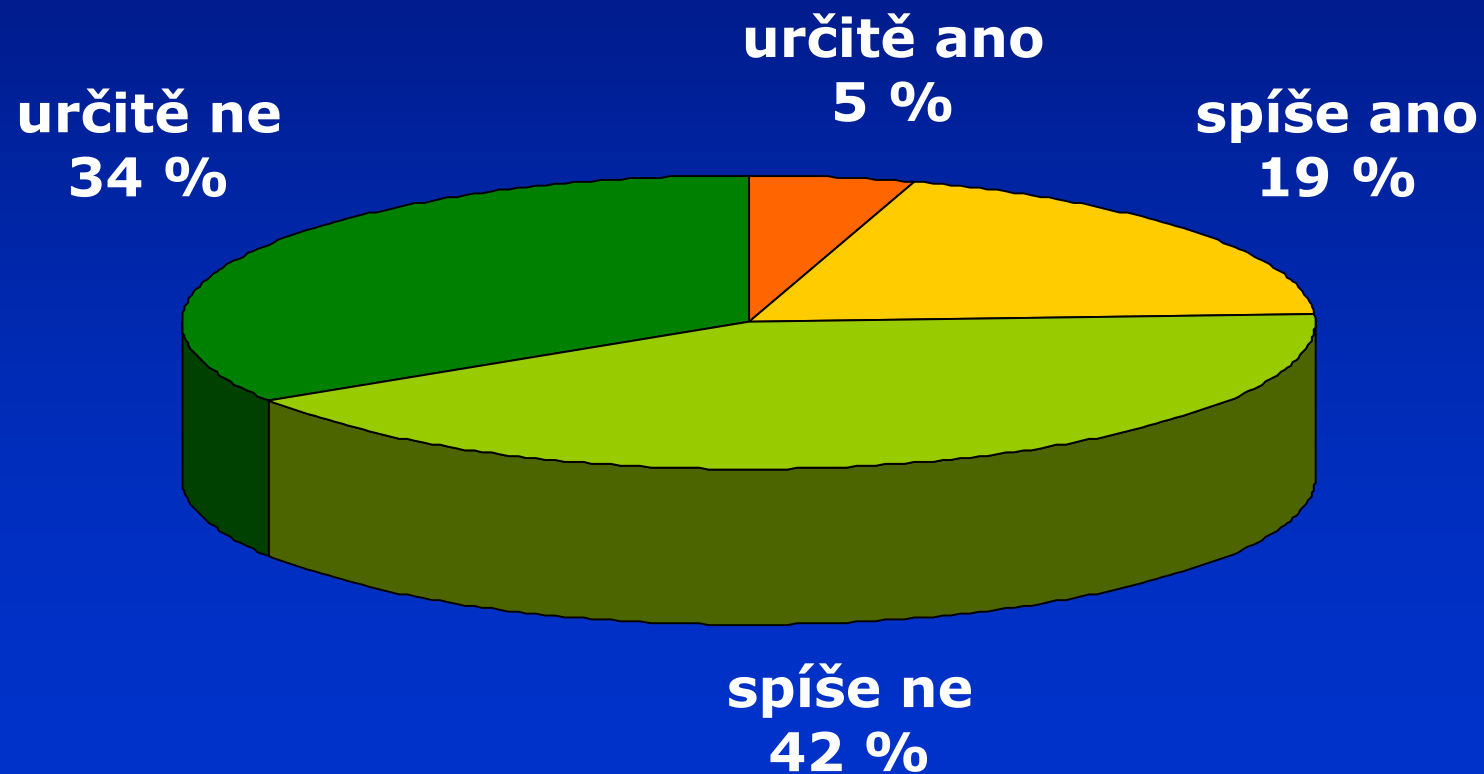
- jak z hlediska přínosů, tak z hlediska rizik dominují bezpečnostní a zahraničně-politické otázky, s výjimkou přínosu v oblasti zaměstnanosti
- paralela se situací před listopadem 89 a základnami SSSR není v tomto kontextu příliš relevantní
- Vážení: vstupu ČR do prostoru vyšší bezpečnostní zátěže (uvědomují si ho téměř všichni) VERSUS posílení kolektivní bezpečnosti, význam kontextu kolektivní obrany, role loajality vůči NATO, pocit spoluodpovědnosti
- potenciál kompenzace snížení vlastní bezpečnosti u lidí, kteří věří v globální přínos protiraketové obrany

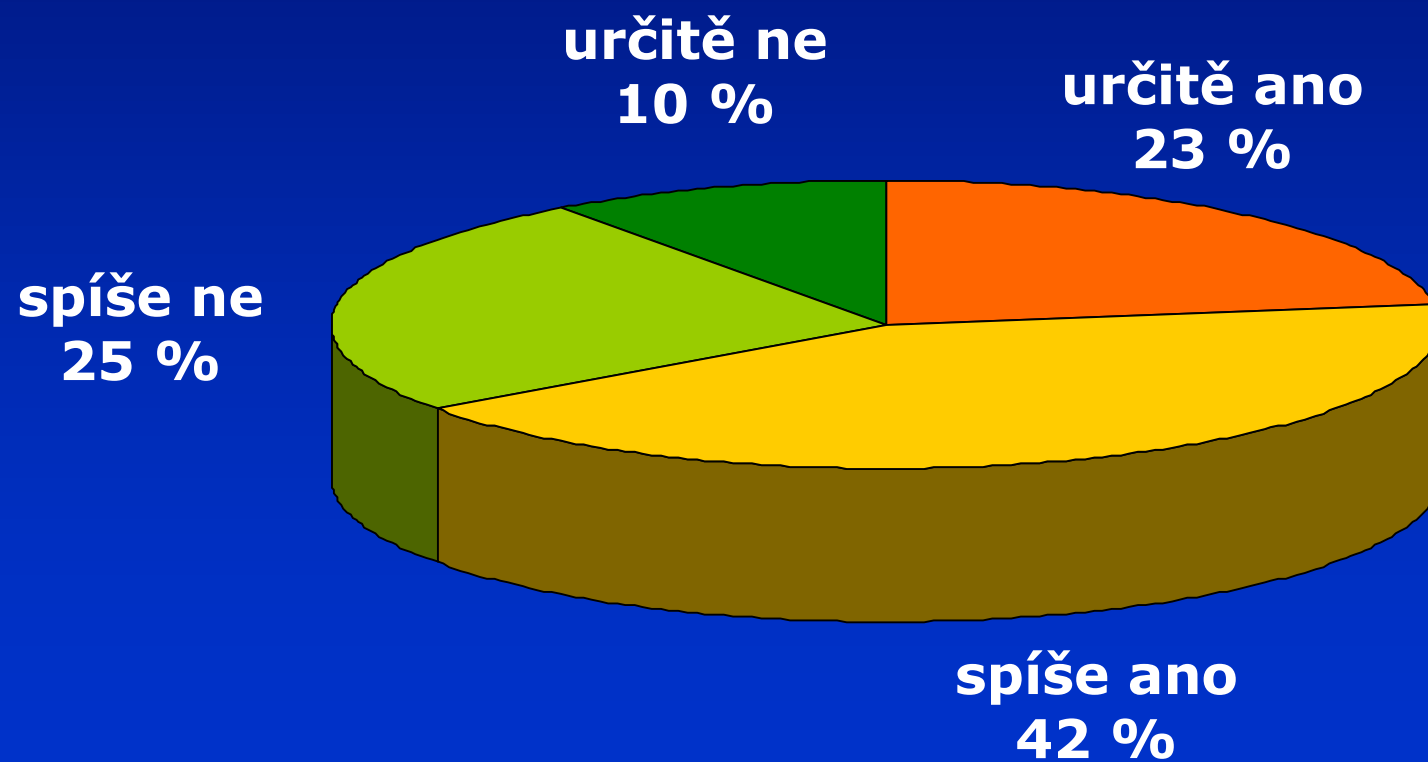
	Protiraketový systém by vedl ke SNÍŽENÍ bezpečnosti ČR	
Protiraketový systém by vedl ke ZVÝŠENÍ bezpečnosti světa	ANO	NE
ANO	41 %	24 %
NE	32 %	3 %

5. Informovanost o systému a projektu

Cítíte se dostatečně informován(a) o otázce protiraketového systému?

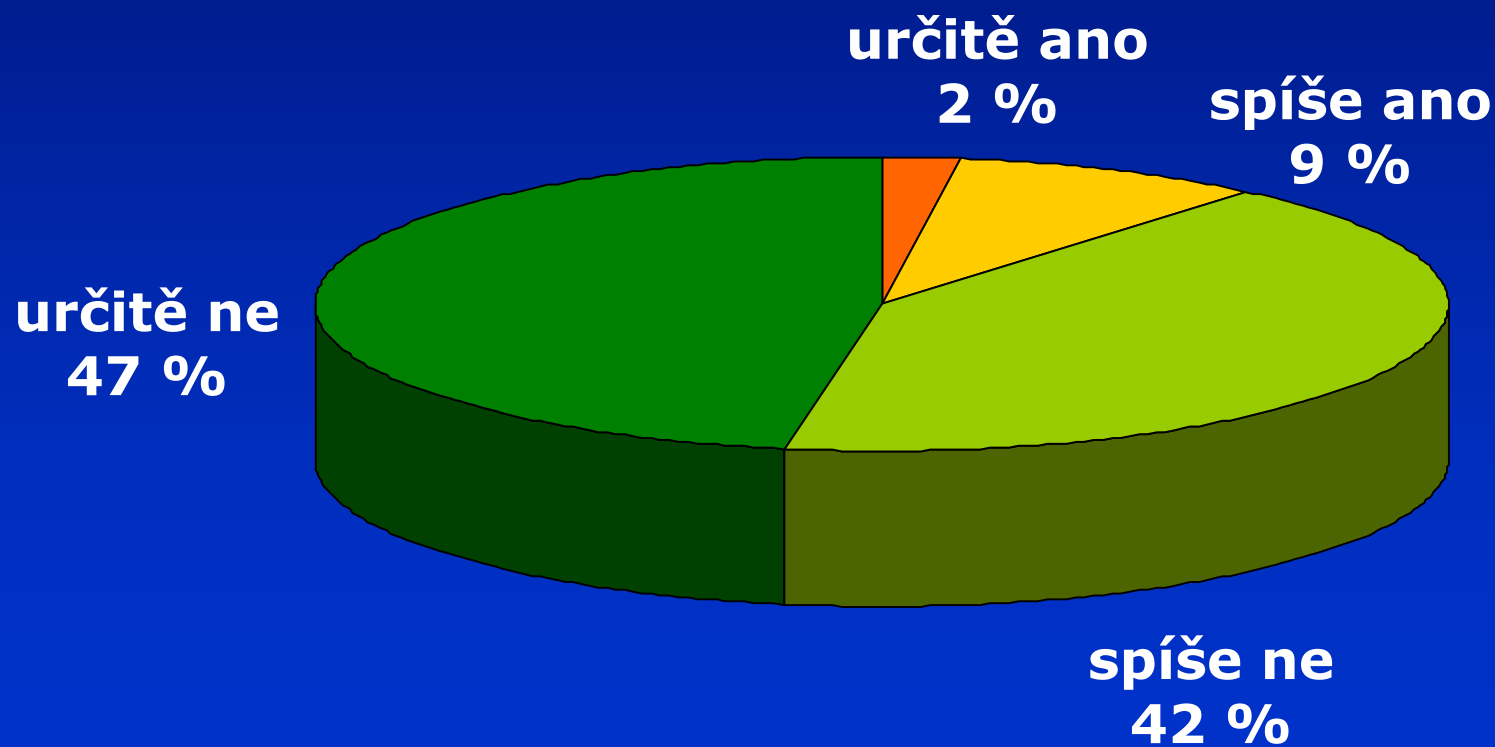
Chtěl(a) byste se o celém projektu dozvědět víc?

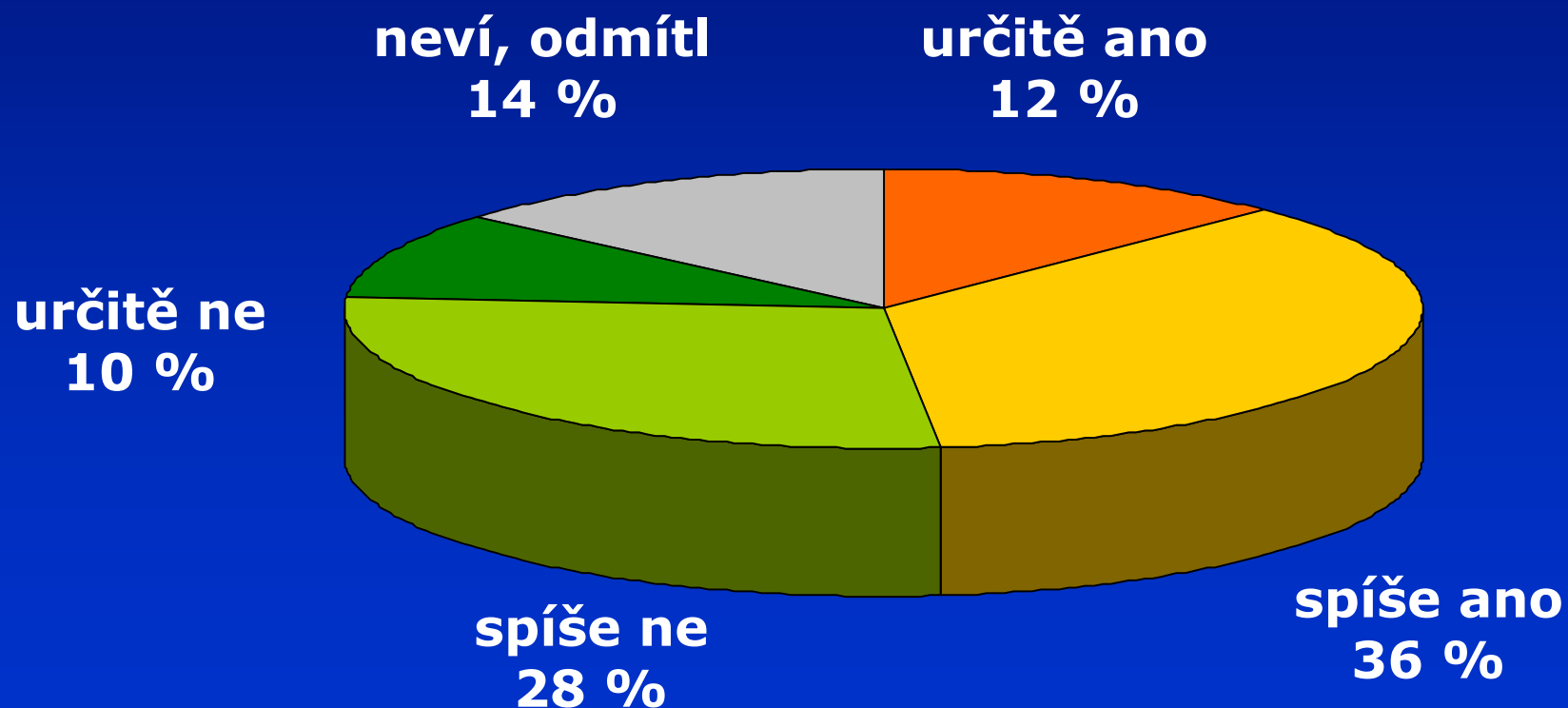
- **česká veřejnost se necítí dostatečně informována, a to žádná její socio-demografická podskupina**
- **projekt není občanům lhostejný – zájem o informace je extrémní a uniformní – absence tradiční úměry mezi stávající informovaností a zájmem o další informace**

6. Kdo má o participaci ČR rozhodovat

Máte pocit, že ve vedení našeho státu existuje na celou věc jasný názor?

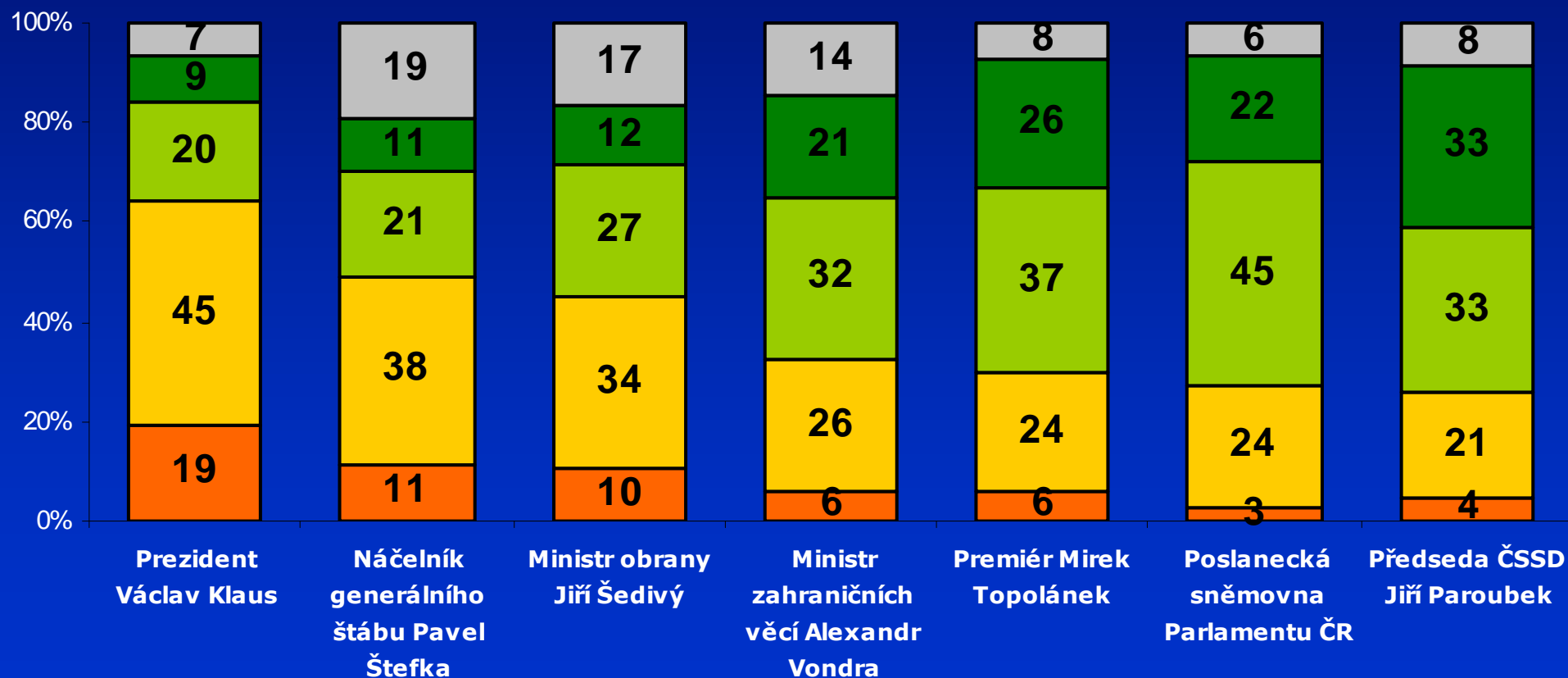

Do jaké míry důvěřujete svým spoluobčanům ve schopnosti rozhodnout o umístění či neumístění amerického protiraketerového systému v referendu?

Do jaké míry důvěřujete našim jednotlivým představitelům v jednání a v rozhodování o umístění či neumístění amerického protiraketového systému u nás?

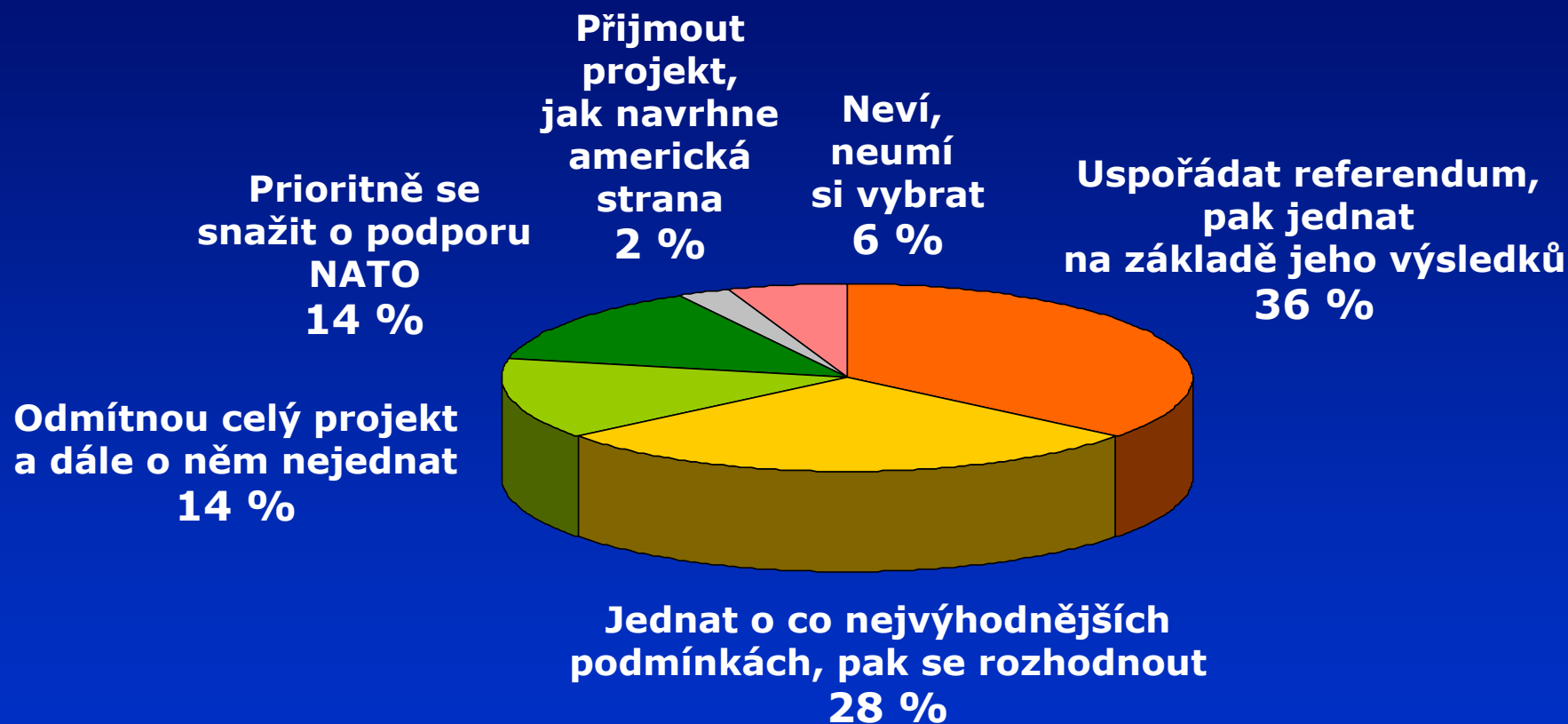
■ určitě ano
 ■ spíše ano
 ■ spíše ne
 ■ určitě ne
 ■ neví

- **v celé věci chybí jasné politické vedení, instituce, které mají o celé věci rozhodovat, jsou stíženy nízkou důvěrou v jejich kompetence**
- **pocit neexistujícího jasného postoje ve vedení našeho státu mají zástupci všech socio-demografických skupin, včetně voličů všech hlavních politických stran**
- **jen necelá polovina respondentů věří, že by jejich spoluobčané rozhodli správně. Přesto z hlediska otázky aktuálního jednání převládá vysoká podpora uskutečnění referenda**

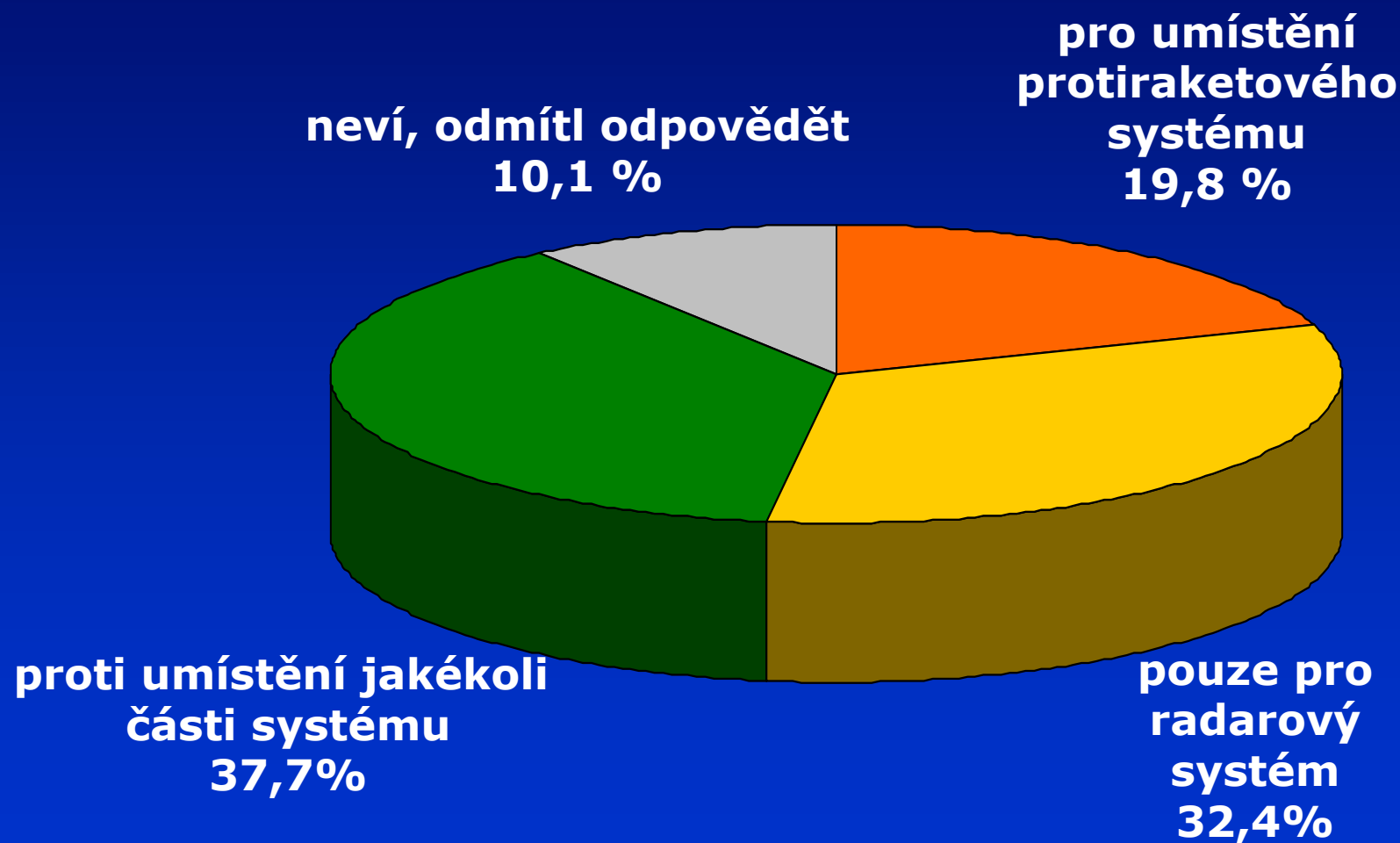

Co by podle Vás měl premiér a česká vláda udělat?

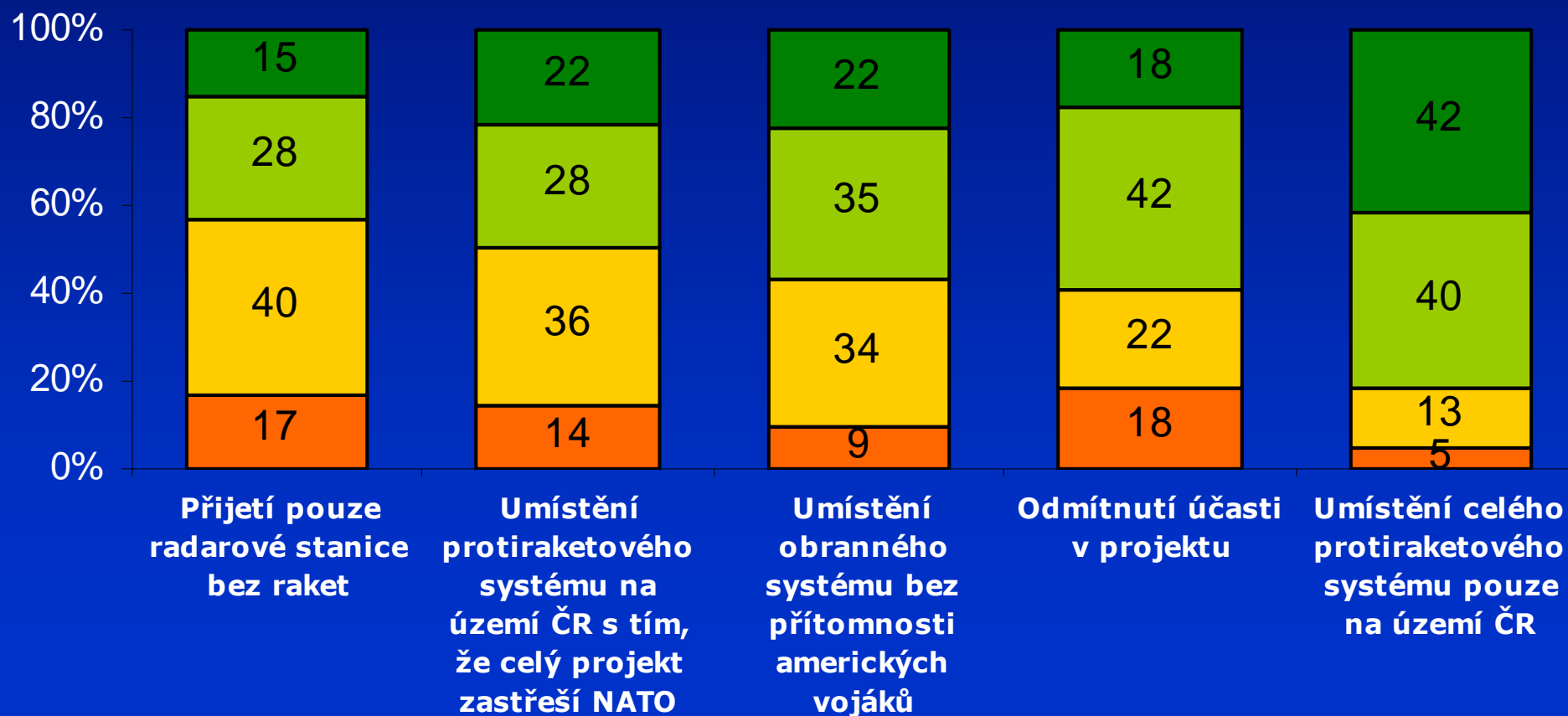
7. Jak rozhodnout?

Jak byste se vy osobně rozhodl(a) ve věci umístění amerického protiraketového systému u nás?

Do jaké míry by byl daný výsledek výhodný z hlediska zájmů ČR?

určitě ano spíše ano spíše ne určitě ne

- **minimální podporu mají obě krajní řešení – přijmout či odmítnout vše a nejednat**
- **největší podporu má z hlediska zájmů ČR umístění radarové stanice u nás**
- **individuální posouzení:**
 - **vnitropolitická ukotvenost postojů, silnější vliv negativních, než pozitivních očekávání, minimální vliv percepce bezpečnostních rizik, podpora spojená s**
 - důrazem na pro-aktivní zahraniční a bezpečnostní politiku,
 - odmítáním izolacionismu, podporou demokratizace rizikových zemí,
 - nižší důvěrou v hospodářské nástroje, preferencí nástrojů vojenských,
 - důvěrou v USA, nadnárodní instituce a spokojeností s členstvím v nich
 - **proti základně - izolacionismus** (základna světu možná pomůže, nás ale zbytečně ohrozí) **x neefektivní řešení bezpečnostní hrozby** (světu základna nepomůže, je třeba hledat jiné nástroje)

HLAVNÍ ZÁVĚRY

- **Irán, Severní Korea – bezpečnostně - jsou vojenská hrozba, nikoliv však hrozba prioritní**
- **protiraketový systém je vnímán jako součást vojenských, ofenzivních řešení**
- **protiraketový systém není sám o sobě považován za zcela efektivní nástroj řešení bezpečnostní hrozby Korea/Irán**

komplexní hrozby vyžadují komplexní řešení – vojenská řešení jsou jejich součástí, nikoliv prioritní, ale krajní. Prioritní (do jisté míry konkurenční) jsou nevojenská řešení – diplomaticko-hospodářská a demokratizační, sankce

- **převažuje zájem o kolektivní obranu a zapojení protiraketového systému do kolektivní obrany – pokrytí celého evropského území, kolektivní nositel (NATO)**
- **cost – benefit analýza, posuzující smysluplnost zvýšení bezpečnostní zátěže ČR přínosem pro kolektivní obranu a bezpečnost euro-atlantického prostoru**
- **většina je připravena nést vyšší rizika, akceptuje závazky ke kolektivní obraně a NATO - závazek vůči NATO z části překonává pochybnosti o efektivnosti celého systému**
- **klíčovou otázkou je jasný postoj politické reprezentace a další postup vyjednávání o participaci ČR**
- **umístění „radarové stanice“ je v zásadě přijatelná varianta; pokud se jedná o celou základnu, podporováno je pouze přijetí projektu pod hlavičkou NATO**
- **naprostá většina občanů má zájem se o věci dozvědět více informací, není zájem na ukončení jednání.**

DĚKUJEME ZA POZORNOST

